

Översättarens tips

Stina Niemi har många års erfarenhet som översättare och arbetar just nu främst med medicinska texter. Hon har också varit svensklärare här på Aalto. Här får du ta del av hennes tips.

Som svenskspråkig är möjligheten stor att du tillfrågas om att hjälpa till med att översätta och språkgranska texter till eller från svenska. Man kanske tror att översättning är superlätt bara man kan språk, men det är inte helt så enkelt. Om du känner dig osäker på om du verkligen kan översätta en text till svenska, ska du säga det. Det är inte självklart att man klarar av att översätta till ett språk även om man kan språket. Om du ändå är intresserad av översättning och känner att du skulle kunna hjälpa till med språket finns det här några tips och saker du kan beakta innan du sätter i gång med ditt översättningsjobb. Tipsen är inspirerade av Mikael Reuters klassiska bok *Översättning och språkriktighet* från 2006.

1. Om du arbetar med översättning är det viktigt att du fortlöpande utvecklar ditt eget språk. Läs facklitteratur inom olika teman och givetvis speciellt inom det område som du ska översätta i. Du kan också läsa litteratur som handlar om översättning och språkriktighet. Våga fråga uppdragsgivaren/ursprungliga textens skribent om du inte förstår eller om du är osäker på vad som menas. Som översättare ska du vara nyfiken, söka och inte vara rädd för att du inte förstår - ta reda på, fråga och undra!
2. Det är jätteviktigt att veta vad som är syftet med texten och vilka som är läsarna. Den ursprungliga texten kanske var för läsare inom fackområdet, medan översättningen ska till allmänheten. Det är då många saker att beakta. Observera också att översättningar som ska till Sverige kanske behöver anpassas.
3. Du ska översätta innehållet och tanken och idén i texten. Tänk svenskt och fundera på hur du spontant skulle uttrycka samma sak på svenska. Dock kan det ofta vara utmanande att veta om texten är utanför ditt eget arbetsområde.
4. Använd flitigt ordböcker, ordlistor och annat relevant material. Kolla i enspråkiga ordböcker och pålitliga termbanker. Fråga experter - inte google translate!
5. Kontrollera, korrekturläs, läs med tanke, fråga och ta reda på om du inte vet. Det är pinsamt och kan bli dyrt om någonting översätts helt fel. Om du har möjlighet är det bra att låta texten vila och se på den på nytt nästa dag eller att låta någon annan se på din text. Ta tacksamt emot konstruktiv feedback.
6. Om du vet att du inte är expert på språket som ska översättas, lämna då jobbet till en språkexpert istället. Det är också sakkunnigt och visar på expertis att kunna säga att man inte klarar av att översätta en text till svenska - fast man är svenskspråkig.
7. Observera också att vissa dokument också kräver auktoriserad översättare.